

Czym s? Standardowe Procedury Operacyjne i w jaki sposób s? zwi?zane z nurkowaniem

Standardowe Procedury Operacyjne (SPO) to pisemne dokumenty, które okre?laj?, jak nale?y organizowa? lub wykonywa? konkretne zadania. Ich celem jest ustandaryzowanie i usprawnienie pracy. Procedury musz? by? przestrzegane przez wszystkich pracowników, poniewa? w ten sposób istnieje pewno??, ?e wszystkie zadania s? wykonywane tak samo. Chocia? wydaje si? logiczne, ?e tego w?a?nie nale?y oczekiwa?, wiele centrów nurkowych nie posiada takich procedur. Dlatego nurkuj?c kilka razy w tym samym centrum mo?esz zauwa?y?, ?e omówienia przed nurkowaniem (lub inne zadania) s? wykonywane w ró?ny sposób.

Typowe zadania, które wymagaj? stworzenia SPO to:

- Omówienie przed nurkowaniem
- Procedury liczenia nurków
- Procedury dezynfekcji
- Procedury administracyjne
- Procedury konserwacji sprzętu
- Procedury zapobiegania zgubieniu si? nurków
- Procedury wej?cia i wyj?cia z wody

- Omówienie po nurkowaniu

To tylko niektóre przyk?ady SPO, które mog? by? potrzebne w centrum nurkowym. Na tym w?a?nie polega g?ówny problem: opracowywanie SPO jest czasoch?onne, dlatego staje si? zadaniem które “zrobi?, jak znajd? czas” (czyli nigdy).

Z tego powodu cz?sto wa?ne informacje pozostaj? w g?owie w?a?ciciela lub menad?era centrum nurkowego, a pracownicy wykonuj? zadania tak, jak im pasuje w danej chwili. Menad?erowie zazwyczaj informuj? pracowników o tym, jak powinni wype?nia? swoje obowi?zki, ale nie mog? si? oprze? na spisanych procedurach. Bez pisemnych dokumentów efektywno?? pracy nie jest taka sama, a niekonsekwencja staje si? standardem.

Jaka by?aby najlepsza i najprostsza metoda informowania nowych pracowników o procedurach wykorzystywanych w centrum nurkowym? Jak mo?esz upewni? si?, ?e pracownicy poprawnie i konsekwentnie je wdra?aj?? Przekazywanie instrukcji ustnie zabiera du?o czasu i wysi?ku, poza tym mo?esz omin?? wa?ne informacje, przez co wykonywanie zada? w ró?ny sposób staje si? nieuniknione.

W jaki sposób procedury SPO są związane z bezpieczeństwem nurkowania?

Podczas gdy Plan Akcji Ratunkowej opisuje, jak należy postąpić w sytuacji awaryjnej, procedury SPO określają, jak można zapobiegać takim sytuacjom.

Zobaczmy przykład:

Procedury wejścia i wyjścia z wody mogą się różnić w zależności od miejsca nurkowego. Niektóre nurkowania wykonuje się z łodzi, inne z brzegu. Czasami niebezpieczeństwo stanowi wycieczka od silnika łodzi, innym razem jest to błiskie wejście do wody z brzegu. SPO podaje instrukcje, jak nurkowie powinni wejść do wody unikając ryzyka uderzenia przez łub lub poślizgnięcia się. W SPO należy podkreślić, że silnik łodzi musi być wyłączony, a łuba musi się zatrzymać zanim nurkowie wskoczą do wody lub należy opisać gdzie/w jaki sposób wejść do wody, aby zminimalizować ryzyko poślizgnięcia się i upadku.

Procedury SPO powinny być jasne i nie wprowadzać zamieszania. Najlepiej opracować je po ocenie ryzyka związanego z danym zadaniem, aby określić najlepszy i najbezpieczniejszy sposób jego wykonania. Zaleca się, aby w opracowywaniu i/lub ocenie (oraz w teście) SPO wzięli udział doświadczeni pracownicy, ponieważ dzięki swojemu doświadczeniu mogą podnieść skuteczność i/lub poziom bezpieczeństwa danej procedury. Pamiętaj – nie możesz nauczyć się doświadczenia, ale możesz nauczyć się dzięki niemu. Wykorzystaj pracowników, aby wprowadzić ulepszenia.

Jeżeli procedury SPO zostaną dobrze przemyślane, zmniejszą ryzyko wypadku i wynikają z niego odpowiedzialności. Aby działały efektywnie, należy wziąć pod uwagę kilka dodatkowych kwestii:

- Sprawdź, czy wymagane jest dodatkowe szkolenie lub sprzęt, aby procedury SPO były

efektywne lub wspomaga?y dane dzia?anie.

- Sprawd?, czy procedury SPO nie koliduj? ze sob? i czy s? zgodne ze standardami bezpiecze?stwa lub innymi przepisami.
- Zaplanuj, w jaki sposób poinformujesz pracowników o stworzeniu procedur SPO, przeprowad? sesj? zapoznawcz? i szkolenie, rozdaj SPO i upewnij si?, ?e wszyscy maj? do nich dost?p.
- Popro? pracowników, aby podpisali dokument ?wiadcz?cy o tym, ?e zapoznali si? z procedurami SPO i zobowi?zuj? si? do nich stosowa?.
- Je?eli pracownik nie dostosuje si? do procedury SPO, podejmij dzia?anie koryguj?ce. Je?eli tego nie zrobisz, nie tylko b?dzie to mia?o negatywny wp?yw na bezpiecze?stwo, ale zwi?kszy r?wnie? ryzyko, ?e poniesiesz za to odpowiedzialno??. Je?eli wiesz, ?e bezpiecze?stwo nie zosta?o zachowane i nic z tym nie zrobisz, stajesz si? osob? wspó?odpowiedzialn?.
- Co jaki? czas przeprowad? weryfikacj? procedur SPO, zw?aszcza w przypadku, gdy zg?oszono problem z zachowaniem bezpiecze?stwa. Napisz dat? na ka?dej procedurze – to pozwoli Ci ?atwo sprawdzi?, kiedy zosta?a ona wprowadzona i po raz ostatni zweryfikowana.
- Poinformuj swoich klientów, czego od nich oczekujesz w danej sytuacji.
- W przypadku niektórych procedur SPO konieczne jest wykorzystanie listy kontrolnej lub rejestru. Dzi?ki takiej li?cie przewodnicy nurkowi pami?taj?, co maj? powiedzie? podczas omówienia przed nurkowaniem. Rejestr konserwacji sprz?tu lub nape?niania butli pozwala szybko uzyska? informacje potrzebne do przeprowadzenia serwisu.

Wykorzystywanie procedur SPO nie daje gwarancji, ?e wypadek si? nie zdarzy, ale zmniejsza ryzyko jego wyst?pienia.

Jak okre?li?, czy procedury SPO s? Ci potrzebne

Nie ma jednego rozwi?zania tej kwestii, poniewa? wymagane procedury b?d? ró?ne w zale?no?ci od centrum nurkowego. Niektóre SPO s? niezb?dne, aby dok?adnie okre?li? procedury administracyjne – np. jakie dokumenty (w tym formularze odszkodowania) s? wymagane przy rejestracji klienta. Inne SPO mog? by? potrzebne, aby zapewni? wytyczne dotycz?ce tego, kiedy i w jaki sposób nale?y odmówi? ?wiadczenia us?ugi, poniewa? dana osoba nie jest zdolna do nurkowania lub wyja?ni? zasady anulowania rezerwacji.

Trzeba wzi?? pod uwag? nie tylko bezpiecze?stwo klientów, ale r?wnie? pracowników centrum nurkowego. Polityka i procedury wyja?niaj?ce, jaki sprz?t zapewniaj?cy bezpiecze?stwo nale?y wykorzystywa? podczas wykonywania okre?lonych zada? to absolutne minimum.

Aby okre?li? swoje potrzeby, musisz je ?wiadomie przemy?le?. Ocena ryzyka nie tylko pomo?e, ale jest niezb?dna, je?eli chcesz opracowa? solidne, efektywne i rzetelne procedury SPO.

Od czego zacząć???

Wiele osób myśli, że jest to zadanie nie do wykonania i... no cóż, tak może być. Na pewno jest czasochłonne, ale kiedy je ukończysz, będziesz dumny z wyników swojej pracy.

Jednak samo posiadanie procedur SPO nie wystarczy, jeżeli chcesz rzeczywiście zwiększyć bezpieczeństwo nurkowania. Podobnie jak w przypadku Programu ochrony środowiska (EAP), SPO to coś więcej niż tylko procedura. To jest jednym z elementów kultury bezpieczeństwa, które centrum nurkowe musi opracować, pielęgnować i utrzymywać, aby stać się miejscem, gdzie nurkowanie jest bezpieczne.

Od czego można zacząć?? Zaczynaj już dziś – weź udział w programie DAN [Hazard Identification & Risk Assessment \(HIRA\) – Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka](#).

Nota o autorze

Guy Thomas jest instruktorem, trenerem nurkowania i pierwszej pomocy oraz pracuje na pełny etat jako Dyrektor ds. Programów bezpieczeństwa w DAN Europe, gdzie jest odpowiedzialny za wdrażanie inicjatyw bezpieczeństwa DAN Europe. Jest również członkiem specjalnej ekipy ratunkowej we włoskim Czerwonym Krzyżu oraz działa jako ratownik/lekarz nurkowy w lotniczym pogotowiu ratunkowym na pokładzie helikoptera SAR należącego do włoskiej policji.